

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/031 van 8 maart 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

Verzoekster is het niet eens met de terugvordering van het Groeipakket voor haar twee kinderen die in de loop van de maand augustus 2022 naar de Verenigde Staten zijn vertrokken en aldaar niet-hoger onderwijs volgen, waardoor niet zou zijn voldaan aan de vereiste verblijfsvoorwaarde vanaf september 2022.

Tijdens de vorige zitting van de Geschillencommissie heeft de raadsman van verzoekster tijdens de hoorzitting aangegeven dat verzoekster daags voor de zitting enkele bijkomende stukken had ontvangen, die nog niet in het dossier zaten waar de Geschillencommissie op het moment van de hoorzitting over beschikte (o.a. transcripts van de onderwijsinstelling in de US en bewijs van afronden secundair onderwijs in België). De Geschillencommissie besliste aan de raadsman de mogelijkheid te bieden deze bijkomende stukken binnen de week aan de Geschillencommissie over te maken, opdat deze stukken mee in rekening konden worden genomen bij de beraadslaging over het dossier. De raadsman bezorgde effectief deze stukken.

Na beraadslaging oordeelde de Geschillencommissie dat de vordering van de moeder:

- **gegrond** is wat betreft het kind dat een diploma secundair onderwijs in België behaalde en nadien niet-hoger onderwijs volgde in de Verenigde Staten, waardoor de algemene vrijstelling van art. 47, § 1, 1° BVR Rechtgevend kind kan toegepast worden voor maximaal één schooljaar;

- **ongegrond** is, wat betreft het kind dat nog geen diploma secundair onderwijs in België behaalde en nadien niet-hoger onderwijs in de Verenigde Staten volgde, waardoor de algemene vrijstelling van art. 47, § 1, 1° BVR Rechtgevend kind niet kan toegepast worden.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE
GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING
NR. 2024/031
8 maart 2024

REPERTORIUMNR. GC/23/A0359

INZAKE:

- Verzoekster-

Vertegenwoordigd door.....;

TEGEN:

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend per e-mail d.d. 25 september 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 29 augustus 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 16 oktober 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegegeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 15 december 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat ter vertegenwoordiging van de verzoekster via digitale weg (Teams) aanwezig was op de zitting van 15 december 2023 en werd gehoord;

Gelet op het feit dat de verwerende partij niet aanwezig is noch vertegenwoordigd op de zitting van 15 december 2023;

Gelet op de vraag van de Geschillencommissie op de zitting van de Geschillencommissie van 15 december 2023, waarbij de raadsman van verzoekster tijdens de hoorzitting heeft aangegeven dat verzoekster op dat moment recentelijk (daags voor de zitting) enkele bijkomende stukken had ontvangen, die nog niet in het dossier zaten waar de Geschillencommissie op het moment van de hoorzitting over beschikte (o.a. transcripts van van de onderwijsinstelling in de US en bewijs van afronden secundair onderwijs van in België). Er werd aan de raadsman van verzoekster de mogelijkheid geboden deze bijkomende stukken binnen de week aan de Geschillencommissie over te maken, opdat deze stukken mee in rekening konden worden genomen bij de beraadslaging over het dossier.

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Het gezin bestaat uit de moeder-verzoekster, haar echtgenoot en hun twee kinderen, allen gedomicilieerd te

Verwerende partij betaalt het Groeipakket uit voor de kinderen en heeft dit recht opnieuw onderzocht over de periode van 09/2022 tot 07/2023. Verwerende partij stelde vast dat er een bedrag van 4.711,97 EUR ten onrechte werd toegekend.

Volgens verwerende partij zouden de kinderen in de loop van de maand augustus 2022 naar de Verenigde Staten van Amerika zijn vertrokken en zouden zij aldaar niet-hoger onderwijs volgen, waardoor niet zou zijn voldaan aan de vereiste verblijfsvoorwaarde.

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Hierdoor zou er maar recht op het Groeipakket zijn voor beide kinderen t.e.m. 31/08/2022. Bijgevolg vordert verwerende partij vanaf 01/09/2022 het ten onrechte betaalde Groeipakket terug.

De verzoekster gaat tegen deze terugvordering in beroep.

Tijdens de zitting van de Geschillencommissie van 15 december 2023 heeft de raadsman van verzoekster tijdens de hoorzitting aangegeven dat verzoekster op dat moment recentelijk (daags voor de zitting) enkele bijkomende stukken had ontvangen, die nog niet in het dossier zaten waar de Geschillencommissie op het moment van de hoorzitting over beschikte (o.a. transcripts van van de onderwijsinstelling in de US en bewijs van afronden secundair onderwijs vanin België). Er werd aan de raadsman van verzoekster de mogelijkheid geboden deze bijkomende stukken binnen de week aan de Geschillencommissie over te maken, opdat deze stukken mee in rekening konden worden genomen bij de beraadslaging over het dossier.

De raadsman van verzoekster maakte bij e-mails d.d. 15 december 2023 en d.d. 23 februari 2024 de nodige bijkomende stukken over.

3. Standpunt van verzoekster:

3.1. Bij verzoek d.d. 25 september 2023 formuleert verzoekster haar grieven als volgt, aangevuld per aangetekende brief d.d. 3 oktober 2023:

- E-mail d.d. 25 september 2023:

“Graag wil ik een klacht indienen betreffende het inhouden van mijn maandelijks kindergeld, Vermits er mij vorig jaar gezegd geweest is dat alles in orde was nadat ik alle ingevulde papieren had binnen gebracht word er mij nu verteld dat ik het geld moet terug storten terwijl er geen veranderingen zijn gebeurd in tussen tijd.

Ook hebben mijn kinderen toch recht op Max 1 jaar uitstel als ze studeren in het buitenland.

Mijn oudste zijn heeft zijn middelbaar Bso in België vorig jaar afgerond.

Dus waarom werd er mij vorig jaar verteld dat dit in orde was en nu opeens niet meer.”

- Aangetekend schrijven d.d. 3 oktober 2023:

Verzoekster bezorgde per aangetekend schrijven d.d. 3 oktober 2023 haar motivering van het beroep met een bijgevoegd studiegetuigschrift van het secundair onderwijs d.d. 30 juni 2022 van haar zoon en een ingevuld formulier P7-INT² m.b.t. de gevolgde studies vanin Amerika tijdens het schooljaar 2023-2024:

“(…) Ingesloten formulier waaruit blijkt dat wel degelijk een einddiploma secundair onderwijs heeft behaald aan de Topsportschool Antwerpen (België).

Tevens ook bewijs van de school in Amerika.

Vorig jaar zijn trouwens ook al deze formulieren aan u bezorgd, en na meerdere malen contact gehad te hebben met werd ons verzekerd dat alles 100% in orde was (voor beide kinderen)

² <https://gperia.groeipakket.be/nl/formulieren/internationale/p7int-nl-volledig>.

Voor zijn al de nodige formulieren van vorig schooljaar en dit schooljaar ook reeds aan u bezorgd.

..... kan in België geen eindexamen behaald hebben, daar hij geboren is in 2007.

Daarom begrijpen wij het niet dat het nu ineens allemaal niet meer in orde is, en wij een terugbetaling zouden moeten doen.

Hopende op een gunstig antwoord. (...)"

.....wijst op de goede trouw van verzoekster die meermaals contact nam met de verwerende partij en waarvan zij bevestiging had gekregen. Zij meent dat er recht is op Groeipakket op grond van de algemene vrijstelling op basis van artikel 8, §3 Groeipakketdecreet (niet-hoger onderwijs buiten België). Zij voegt eraan toe dat er nog schoolbewijzen van het onderwijs in de VS zullen bezorgd worden (binnen de week). Zij zal ook een bewijs bezorgen van het voltooien van het secundair onderwijs in België door Voor wijst erop dat verzoekster te goeder trouw is en meent zij dat beroep kan gedaan worden op artikel 103, §2 Groeipakketdecreet.

3.2. E-mails d.d. 15 december 2023 en d.d. 23 februari 2024 van de raadsman van verzoekster aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket, met de nodige bijkomende stukken:

"(...)

Ik nam op 15 december jl. deel aan de zitting van de Geschillencommissie loco.....

Tijdens de hoorzitting heb ik aangegeven dat cliënte op dat moment recentelijk (daags voor de zitting) enkele bijkomende stukken had ontvangen, die nog niet in een dossier zaten waar de Geschillencommissie op het moment van de hoorzitting over beschikte (o.a. transcripts van van de onderwijsinstelling in de US en bewijs van afronden secundair onderwijs van in België).

Er werd mij de mogelijkheid geboden deze bijkomende stukken binnen de week aan de Geschillencommissie over te maken, opdat deze stukken mee in rekening konden worden genomen bij de beraadslaging over het dossier.

Ik heb deze stukken diezelfde dag nog overgemaakt. Voor de volledigheid voeg ik de betreffende mail nogmaals toe in bijlage.

Voor het overige is het dossier wat ons betreft volledig.

Mocht u nog bijkomende informatie nodig hebben horen we het graag.

(...)."

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Beslissing van verwerende partij d.d. 29 augustus 2023:

"(...) We hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht over de periode van **09/2022 tot 07/2023**.

We hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€4.711,97** kreeg waar je geen recht op had. Volgens onze gegevens volgen sedert 01/09/2022 niet-hoger onderwijs in de USA. Het buiten België gevolgd onderwijs moet aan bepaalde voorwaarden voldoen (art. 8 § 3 Groeipakketdecreet)..

In principe moet een kind in België opgevoed worden om recht te hebben op gezinsbijslag. Maar er is vrijstelling van die verblijfsvoorwaarde bij:

- verblijf in het land waar de werknemer gedetacheerd is (vrijstelling voor maximum één jaar).
- studies in een land van de Europese Economische Ruimte (dat zijn de landen van de Europese Unie en ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein).
- studies in een land waarmee België een bilaterale overeenkomst gesloten heeft.
- studies buiten de EER met een binnenlandse of buitenlandse studiebeurs.
- studies hoger onderwijs in een ander land (vrijstelling voor de ganse periode van dit gevolgd onderwijs).
- studies niet-hoger onderwijs in een ander land als de jongere reeds een eindexamen secundair onderwijs heeft verworven in België (vrijstelling voor maximum één schooljaar).

Vermits beide kinderen niet-hoger onderwijs volgen in de USA voldoen zij niet aan de gestelde vrijstellingen.

Volgens onze gegevens zijn zij in de loop van de maand 08/2022 naar de USA vertrokken. Hierdoor is er voor hun maar recht op het Groeipakket t.e.m. 31/08/2022.

Wij zijn dan ook genoodzaakt om vanaf 01/09/2022 de betaalde gezinsbijslagen terug te vragen.

(...).”

4.2. Standpunt van verwerende partij d.d. 27 oktober 2023 zoals meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

“(...)

De kinderen trokken in augustus 2022 naar de Verenigde Staten om daar vanaf september 2022 school te lopen.

-verjaart op 18 november dus hij was 17 jaar op het moment van vertrek naar de VS. genoot een onvoorwaardelijk recht tot november 2022. Het is te zeggen, dit ‘onvoorwaardelijk recht’ vereist nog altijd dat je voldoet aan een woonplaats en nationaliteits-/verblijfsvoorwaarde én, belangrijk in deze context, dat je opgevoed wordt en/of school loopt in Vlaanderen behoudens algemene afwijkingen (art. 8, §3 Groeipakketdecreet van 2018). Op het moment dat wij deze zaak intern beoordeelden, beschikten wij nog niet over eindexamen secundair onderwijs van de Topsportschool Hierdoor kan zich beroepen op de algemene vrijstelling uit art. 47, § 1, 1° van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte een adoptie en de universele participatietoelagen. heeft dus nog recht tot september 2023. Erna niet meer. Hoewel de school op het formulier P7INT verklaart dat het gaat om ‘hoger onderwijs’ (zie bijgeleverd door verzoekster in verzoekschrift Geschillencommissie), klopt dit naar onze mening niet. Wat onderzoekwerk leert ons dat dit een middelbare school in de VS is en invuller van

het document de vraag waarschijnlijk niet begreep. De algemene vrijstelling uit art. 47, §1, 2° uit voornoemd besluit kan dus geen toepassing vinden.

- is 15 jaar en kan zich op geen enkele algemene vrijstelling beroepen voor de voorwaarde om in Vlaanderen opgevoed te worden/school te lopen (art. 8, §3 Groeipakketdecreet van 2018). De terugvordering is bijgevolg terecht.

Samengevat: de terugvordering voor kan herzien worden op basis van de aangeleverde informatie bij de Geschillencommissie. De terugvordering voor blijft behouden. Wij vinden geen spoor van specifieke informatie die het gezin zou zijn aangeleverd waaruit zou moeten blijken 'dat er geen probleem is' met studies in de VS.

(...).”

4.3. Per e-mail d.d. 5 december 2023 bezorgde de verwerende partij op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande de gevraagde meldingsplicht van wijzigingen:

“(..)

Mensen krijgen hier in onze sector geen brieven voor, hé. Het zou kunnen bij de opstart van het dossier (maar dat is bijna 20 jaar geleden voor de oudste) en er wordt ook naar verwezen bij de brief die men ontvangt na het einde van het onvoorwaardelijk recht. Voor kan je die in de bijlage vinden (STU01 en zie ook STU04 na vaststelling geen inschrijving). zal zo'n brief nog niet ontvangen hebben gezien hij maar 15 jaar was.

Het feit dat men ons hiervan op de hoogte moest brengen volgt uit art. 9/1 van het Besluit van 13 juli 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (voorheen ook verankerd in de vorm van een algemeen rechtsbeginsel onder de AKBW). Aangezien de hele situatie dateert van na de introductie van dit artikel in het Besluit denk ik niet dat er enige twijfel kan zijn over de toepasbaarheid ervan.

Wat het afzien van terugvordering betreft: voor kan de situatie geregulariseerd worden tot september 2023 (en dat is ook in orde normaal gezien) omdat hij nog gebruik kon maken van zijn algemene vrijstelling (nota bene: wij hebben dit maar achteraf kunnen doen op basis van informatie die we via de Geschillencommissie konden ontvangen).

Voor is afzien van terugvordering niet mogelijk. Het is mij niet duidelijk of je doelt op het annuleren van de terugvordering voor de een of andere reden of verwijst naar het mechanisme waarbij de mensen zelf vragen om af te zien van terugvordering in het kader van behartenswaardigheid maar in dit laatste geval is noch voldaan aan de financiële voorwaarde, noch aan die van behartenswaardigheid.

(...).”

4.4. Per e-mail d.d. 8 december 2023 bezorgde de verwerende partij op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande de vaststelling van de gewijzigde situatie:

“(…)

Waarschijnlijk begon dit verhaal met die als 18+’er hier niet over een schoolinschrijving beschikte (die STU04). Er zal dan gecommuniceerd zijn over het feit dat hij en zijn broer (wat dan vermoed ik nog niet duidelijk was want dat is op zich geen voorwaarde om een rechtgevend kind te zijn binnen het onvoorwaardelijk recht en wordt dus ook niet op die manier gesignaleerd in CGPA) in de VS verbleven.

(…).”

4.5. Per e-mail d.d. 8 december 2023 bezorgde de verwerende partij op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande het vereiste schoolattest:

“(…)

- *Voor kan je de P7INT³ voor 2022 – 2023 in de bijlage vinden.*
- *Voor is er denk ik nooit een P7INT bezorgd. Ergens wel logisch met zijn onvoorwaardelijk recht en voor de toepassing (of het gebrek er aan) van algemene vrijstellingen.*

(…).”

5. Beoordeling in rechte:

Aangezien de Geschillencommissie vaststelt dat er in casu sprake is van verblijf van de kinderen vanaf de maand augustus 2022 in het buitenland (Verenigde Staten van Amerika), waar zij lessen volgen, worden hierna de specifieke vereisten voor het recht op gezinsbijslagen, namelijk de domicilievereiste en het principiële vereiste verblijf van het kind in België vermeld.

5.1. Toepasselijke regelgeving: territorialiteitsbeginsel

Het begrip ‘rechtgevend kind’ wordt als volgt gedefinieerd in artikel 3, §1, 34°

Groeipakketdecreet: *“rechtgevend kind: een kind dat een recht op gezinsbijslagen doet ontstaan”.*

De toekenningsvoorwaarden om recht te geven op gezinsbijslagen zijn bepaald in artikel 8

Groeipakketdecreet:

“§1. Een kind geeft recht op gezinsbijslagen als het:

1° zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied. Het kind van wie het bewijs niet geleverd wordt dat het de Belgische nationaliteit bezit, moet toegelaten of gemachtigd zijn om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de

³ <https://gpedia.groeipakket.be/nl/formulieren/internationale/p7int-nl-volledig>.

toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

(...)

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

(...)

§2. Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

2° tot en met de maand waarin het 21 jaar wordt als het een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft als vermeld in artikel 16;

3° tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als het leerling, student, stagiair of schoolverlater is, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2°;

4° zonder leeftijdsbeperking voor de toepassing van boek 5, deel 2, als het ten minste 21 jaar oud was op 1 juli 1987 en behoort tot een van de categorieën, vermeld in artikel 63, eerste lid, 2°, van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, zoals dat gold vóór de wijziging door de wet van 29 december 1990.

De gezinsbijslag wordt in de gevallen, vermeld in het eerste lid, 2°, 3° en 4°, toegekend overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden.

(...)

§3. De gezinsbijslagen zijn niet verschuldigd voor de kinderen die worden opgevoed of lessen volgen buiten België.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het vorige lid verlenen.”

De uitvoeringsmodaliteiten zijn terug te vinden in het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen (hierna BVR Rechtgevend kind genoemd).

Uit het voormelde artikel 8, §3 Groeipakketdecreet blijkt derhalve dat het Vlaamse Groeipakket principieel kan toegekend worden voor kinderen met een domicilie in Vlaanderen (het Nederlandse taalgebied) en die niet worden opgevoed of lessen volgen in het buitenland.

Op grond van bovenstaande analyse is er dus op grond van voormeld artikel 8, §3 van het Groeipakketdecreet geen rechtsgrond om de gezinsbijslagen toe te kennen aan de verzoekster voor haar kinderen, die in de loop van de maand augustus 2022 vertrokken zijn naar het buitenland (Verenigde Staten van Amerika) om daar de lessen te volgen.

5.2. Uitzonderingen op het territorialiteitsbeginsel

De territorialiteitsvoorwaarde verbiedt dus de export van gezinsbijslag buiten België maar er zijn wel een aantal uitzonderingen op de verblijfsvoorwaarde:

- hetzij op grond van de Europese Verordeningen (bij verblijf van het kind in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte);

- hetzij op grond van de bilaterale overeenkomsten inzake sociale zekerheid (bij verblijf van het kind in een land waarmee België een bilaterale overeenkomst inzake sociale zekerheid heeft afgesloten);
- hetzij op grond van één van de algemene vrijstellingen voorzien op grond van artikel 8, §3, tweede lid, Groeipakketdecreet (bij verblijf van het kind in een ander land dan een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of dan een land waarmee België een bilaterale overeenkomst inzake sociale zekerheid heeft afgesloten).

Enkel in die welbepaalde gevallen kan – indien voldaan is aan alle overige toekenningsvoorwaarden – wel Vlaamse gezinsbijslag toegekend worden voor een kind dat in het buitenland verblijft. Aangezien de kinderen in de loop van de maand augustus 2022 vertrokken zijn naar het buitenland (Verenigde Staten van Amerika), betekent dit dat de Europese Verordeningen niet van toepassing zijn. De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over de sociale zekerheid van 19 februari 1982⁴ is evenmin van toepassing. Deze Overeenkomst is enkel mogelijk van toepassing op de gezinsbijslagen, ingeval van detachering met blijvende onderworpenheid aan de Belgische sociale zekerheid van de verzoekster of van haar echtgenoot naar de Verenigde Staten van Amerika, wat in casu niet het geval is.

5.3. Algemene vrijstellingen

5.3.1. Overzicht

De algemene vrijstellingen op de territorialiteitsvoorwaarde bepaald in artikel 8, §3 Groeipakketdecreet, werden verleend bij de bepalingen van de artikelen 47, 48 (detachering werknemer) en 49 (detachering ambtenaar) BVR Rechtgevend kind. Aangezien er in casu geen sprake lijkt te zijn van detachering met blijvende onderworpenheid aan de Belgische sociale zekerheid van de verzoekster of van haar echtgenoot naar de Verenigde Staten van Amerika (artikelen 48 en 49) kunnen enkel de vrijstellingen bepaald in artikel 47 relevant zijn.

Artikel 47, §1 BVR Rechtgevend kind somt de algemene vrijstellingen op:

“Voor de volgende kinderen gelden algemene vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor gezinsbijslagen, vermeld in artikel 8, §3, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018:

1° kinderen die in België al een eindexamen secundair onderwijs hebben verworven en die niet-hoger onderwijs volgen buiten België. Deze afwijking wordt beperkt tot maximaal één schooljaar. De vakantieperiodes, vermeld in artikel 21, eerste lid, van dit besluit, maken deel uit van het schooljaar;

2° kinderen die hoger onderwijs volgen buiten België. Deze afwijking geldt voor de hele periode van het gevolgde onderwijs. De vakantieperiodes, vermeld in artikel 28 van dit besluit, maken deel uit van het academiejaar;

3° kinderen die tijdens de twaalf maanden, vermeld in artikel 40 van dit besluit, vrijwilligerswerk verrichten of een opleiding of stage volgen buiten België, op voorwaarde dat ze een attest, waarvan de minister het model bepaalt, kunnen voorleggen, respectievelijk van de betrokken

⁴ [België - Verenigde Staten van Amerika: bilaterale overeenkomst betreffende de sociale zekerheid - algemeen - Coming2Belgium \(socialsecurity.be\).](https://socialsecurity.be/Coming2Belgium)

vrijwilligersorganisatie, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening of de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;

4° kinderen die gedurende maximaal drie jaar buiten België verblijven wegens medische redenen van het kind of van de ouder, de persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad van de ouder en met wie de ouder feitelijk samenwoont of de echtgenoot of echtgenote van de ouder. De medische redenen worden gestaafd met een medisch getuigschrift. Het medisch attest, ondertekend en gedagtekend door een arts, vermeldt dat het voor het kind of voor de ouder, de persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad van de ouder en met wie de ouder feitelijk samenwoont of de echtgenoot of echtgenote van de ouder, onmogelijk is om terug te reizen naar België. Een buitenlands medisch attest wordt bevestigd door een arts die in België gevestigd is;

5° kinderen die tijdelijk buiten België verblijven, waarbij dit verblijf, in één of verscheidene keren, geen twee maand in de loop van hetzelfde kalenderjaar overschrijdt, terwijl ze hun woonplaats in het Nederlandse taalgebied hebben;

6° kinderen die hun woonplaats in het Nederlandse taalgebied hebben en die alleen tijdens de schoolvakantie, vermeld in artikel 21, eerste lid, en artikel 28 van dit besluit, buiten België verblijven;

7° kinderen die buiten België geboren worden, terwijl een van de ouders zijn woonplaats in het Nederlandse taalgebied heeft, op voorwaarde dat het verblijf van de moeder en van het kind buiten België niet langer dan twee maanden na de geboorte duurt;

8° kinderen die hun woonplaats in het Nederlandse taalgebied hebben en naar een school gaan die buiten België ligt, op voorwaarde dat ze elke dag terugkeren naar hun ouders of naar hun opvoeders, die hun ouders vervangen;

9° kinderen die een studietoelage ontvangen om lessen buiten België te volgen. Een binnenlandse of buitenlandse instelling kan die studietoelage toekennen. Het Departement Onderwijs en Vorming, vermeld in artikel 22, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, deelt de toekenning van die studietoelage door een instelling binnen het Nederlandse taalgebied mee. Als een instelling van een andere deelentiteit of een buitenlandse instelling die studietoelage toekent, wordt dat bewezen met een officieel attest;

10° kinderen die hun woonplaats in het Nederlandse taalgebied hebben en het voorwerp uitmaken van een ontvoering conform de voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van dit besluit, en buiten België verblijven;

11° kinderen die buiten België geadopteerd worden en binnen twee maanden na de adoptie hun woonplaats hebben in het Nederlandse taalgebied.”

5.3.2. Toepassing op het huidige verzoek

De Geschillencommissie verwijst naar de voormelde algemene vrijstellingen op de territorialiteitsvoorwaarde bepaald in artikel 8, §3 Groeipakketdecreet, verleend bij de bepalingen van artikel 47 BVR Rechtgevend kind, die enkel van toepassing zijn indien het kind een woon- of verblijfplaats heeft in Vlaanderen, zoals bepaald in artikel 8, §1 Groeipakketdecreet. De kinderen zouden wel nog een woon- of verblijfplaats hebben in Vlaanderen tijdens het verblijf en de studies in de Verenigde Staten van Amerika, waardoor er een mogelijk recht bij toepassing van een voormelde algemene vrijstelling zou kunnen worden onderzocht.

Aangezien de kinderen tijdens hun verblijf vanaf augustus 2022 in de Verenigde Staten van Amerika niet-hoger onderwijs blijken te volgen, kan enkel deze algemene vrijstelling opgenomen in artikel 47 BVR Rechtgevend kind mogelijk van toepassing zijn:

“1° kinderen die in België al een einddiploma secundair onderwijs hebben verworven en die niet-hoger onderwijs volgen buiten België. Deze afwijking wordt beperkt tot maximaal één schooljaar. De vakantieperiodes, vermeld in artikel 21, eerste lid, van dit besluit, maken deel uit van het schooljaar;”

De Geschillencommissie stelt vooreerst vast dat het belangrijk is om het type onderwijs (hoger of niet-hoger onderwijs) zoals gevolgd door die in de loop van de maand augustus 2022 vertrokken zijn naar de Verenigde Staten van Amerika te determineren.

De Geschillencommissie meent dat het gaat om niet-hoger onderwijs, gelet op de volgende elementen. Uit de gegevens beschikbaar over de school vanin de Verenigde Staten van Amerika en opgenomen in het formulier P7INT⁵ voor het schooljaar 2022-2023, blijkt dit over niet-hoger onderwijs te gaan: Aangezien het kind slechts 15 jaar was, geldt er nog een onvoorwaardelijk recht op het Groeipakket en is er ook geen P7INT bezorgd voor het schooljaar 2022-2023, waardoor men kan besluiten dat het hier ook niet-hoger onderwijs betreft.

Dit wordt ook zo bevestigd door verwerende partij. Op het moment dat verwerende partij deze zaak intern beoordeelde, beschikte zij nog niet over het einddiploma secundair onderwijs van de voor het kind Hierdoor kan het kind zich beroepen op de algemene vrijstelling van art. 47, § 1, 1° BVR Rechtgevend kind met betrekking tot het recht op Groeipakket tot september 2023 (schooljaar 2022-2023). Hoewel de school op het formulier P7INT voor het schooljaar 2023-2024 verklaart dat het gaat om ‘hoger onderwijs’, klopt dit volgens verwerende partij niet. Verwerende partij stelt dat dit een middelbare school is in de Verenigde Staten van Amerika en dat de invuller van het document de vraag waarschijnlijk niet begreep. Het kind daarentegen is 15 jaar en kan zich op geen enkele algemene vrijstelling beroepen voor de voorwaarde om in Vlaanderen opgevoed te worden/school te lopen (art. 8, §3 Groeipakketdecreet). Verwerende partij concludeert bijgevolg het volgende:

“-de terugvordering van het Groeipakket voor het kind kan herzien worden op basis van de aangeleverde informatie bij de Geschillencommissie.

- De terugvordering voor het kind blijft behouden. Er is geen spoor gevonden van specifieke informatie die het gezin zou zijn aangeleverd waaruit zou moeten blijken ‘dat er geen probleem is’ met studies in de VS.”

Tijdens de zitting van de Geschillencommissie Groeipakket van 15 december 2023 heeft de raadsman van verzoekster tijdens de hoorzitting aangegeven dat verzoekster op dat moment recentelijk (daags voor de zitting) enkele bijkomende stukken had ontvangen, die nog niet in het dossier zaten waar de Geschillencommissie op het moment van de hoorzitting over beschikte (o.a. transcripts van..... van de onderwijsinstelling in de US en bewijs van afronden secundair onderwijs van in België). Er werd aan de raadsman van verzoekster de mogelijkheid geboden deze bijkomende stukken binnen de week aan de

⁵ <https://gpedia.groeipakket.be/nl/formulieren/internationale/p7int-nl-volledig>.

Geschillencommissie over te maken, opdat deze stukken mee in rekening konden worden genomen bij de beraadslaging over het dossier.

De raadsman van verzoekster maakt bij e-mails d.d. 15 december 2023 en d.d. 23 februari 2024 deze bewijsstukken over:

-Aangetekende brief van verzoekster aan verwerende partij dd. 3 oktober 2023;

-Bewijs aangetekende zending bij brief dd. 3 oktober 2023;

-Studiegetuigschriftm.b.t. voltooiën secundair onderwijs dd. 30 juni 2022;

-Transcripts dd. 13 december 2023;

-Transcripts dd. 13 december 2023.

Uit wat voorafgaat, oordeelt de Geschillencommissie het volgende:

- Aangezien het kind immers reeds een einddiploma secundair onderwijs in België heeft verworven en voor 2022-2023 niet-hoger onderwijs volgt in de Verenigde Staten van Amerika, kan de algemene vrijstelling op de territorialiteitsvoorwaarde bepaald in artikel 8, §3 Groeipakketdecreet, verleend bij toepassing van artikel 47, §1, 1°, BVR Rechtgevend kind, toegepast worden voor maximaal één schooljaar. De Geschillencommissie merkt hierbij op dat het om het schooljaar 2022-2023 gaat en verwijst, in tegenstelling tot verwerende partij, naar het formulier P7INT voor het schooljaar 2022-2023 in plaats van naar het formulier P7INT voor het schooljaar 2023-2024.
- Aangezien het kind nog geen einddiploma secundair onderwijs in België heeft verworven en voor het schooljaar 2022-2023 niet-hoger onderwijs volgt in de Verenigde Staten van Amerika, kan de algemene vrijstelling op de territorialiteitsvoorwaarde bepaald in artikel 8, §3 Groeipakketdecreet, verleend bij toepassing van artikel 47, §1, 1°, BVR Rechtgevend kind, niet toegepast worden.

Verzoekster en haar echtgenoot zouden dit verblijf van de kinderen in de Verenigde Staten volgens verwerende partij niet tijdig gemeld hebben, bij toepassing van artikel 9/1 van het Besluit van 13 juli 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (hierna genoemd BVR Rechten en Plichten) en van de Mededeling A/32 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket⁶:

Art. 9/1 van het BVR Rechten en Plichten bepaalt:

“De begunstigden zijn ertoe gehouden onmiddellijk de bevoegde uitbetalingsactor op de hoogte te brengen van elk element, met uitzondering van de inwerkingtreding van een nieuwe wettelijke of reglementaire bepaling die op hen betrekking zou kunnen hebben, dat de toekenning of de betaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid zou kunnen wijzigen.”

⁶ Wijzigingen ingevolge het besluit van de Vlaamse Regering van 11 februari 2022 tot vaststelling van maatregelen voor gelegenheidsarbeiders voor de periode van 1 april 2020 tot en met 30 september 2021 ten gevolge van de uitbraak van het COVID-19-virus, wat betreft de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en tot wijziging van diverse besluiten over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Mededeling A/32 bepaalt in punt 3.2.:

“3.2. Meldingsplicht begunstigen (art. 18 BVR borging – art. 9/1 BVR R&P)

Het algemene rechtsbeginsel waarbij de begunstigen – als een goed huisvader - alle wijzigingen die een impact kunnen hebben op het toekennen of het betalen van de toelagen aan de uitbetalingsactor moeten meedelen, werd in tegenstelling tot de federale kinderbijslagreglementering aanvankelijk niet uitdrukkelijk opgenomen in de Groeipakketwetgeving.

De mededelingsplicht wordt nu expliciet opgenomen in het BVR rechten en plichten zodat de toepassing van het principe duidelijk wettelijk wordt verankerd. De mededelingsplicht kadert in de terugvordering van onverschuldigde betalingen en de handhaving.

Een onverschuldigde betaling die het gevolg is van het niet-naleven van een mededelingsplicht kan niet worden gekwalificeerd als een debet A in toelichtingsnota 19, punt 3.3. Het niet voldoen aan de mededelingsplicht wordt ook beschouwd als een inbreuk op artikel 137 of 138 van het Groeipakketdecreet van 2018. In de praktijk werd dit verdergezet bij de inwerkingtreding van het Groeipakket en is de impact hiervan dus beperkt. Deze praktijk krijgt dus nu een uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Deze bepaling treedt in werking op 26/03/2022.”

De Geschillencommissie merkt op dat artikel 9/1 van het BVR Rechten en Plichten inderdaad in het concrete geval vanaf het verblijf van de kinderen sinds augustus 2022 in de Verenigde Staten van Amerika van toepassing was en dat er voor het gezin een meldingsplicht gold om wijzigingen in de gezinssituatie e.d. mee te delen aan de verwerende partij.

6. Afzien van terugvordering:

6.1. Regelgeving met betrekking tot het afzien van terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid

Artikel 103 van het Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor en als hij het afbetalingsplan dat in voorkomend geval is overeengekomen, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid moeten worden ingevorderd, via het agentschap Opgroeien regie, aan de Vlaamse Belastingdienst.

§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.

(...)

§5. Onverschuldigde betalingen die niet teruggevorderd kunnen worden, zijn ten laste van de toelagenreserve van de private uitbetalingsactor waarbij de schuld is ontstaan en ten laste van de algemene middelen als de schuld is ontstaan bij het agentschap.”

Artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2019 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid – hierna BVR Rechten en plichten genoemd – bepaalt:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangsbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

In het Ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het

gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen – hierna MB Rechten en Plichten genoemd – worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. ·

Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in de Toelichtingsnota 19 van 18 mei 2021 – aangepaste versie 26.10.2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket.

In die Toelichtingsnota 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

“3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(...)

3.5. Inhoudingen aan 10% is de norm

De terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen gebeurt, in eerste instantie, door middel van inhoudingen op de toekomstige toelagen in het kader van gezinsbeleid waarop de ontvanger recht heeft. Zo kan er maar maximaal 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger van de onverschuldigd betaalde toelage van rechtswege worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 1, Gerechtelijk Wetboek). Wanneer in andere deeltiteiten gezinsbijslagen aan de ontvanger worden uitbetaald, dan kan ook daar maar een inhouding ten belope van 10 % worden gevraagd.

Bij bedrog, nalatigheid of verzuim kan 100 % van de later verschuldigde toelagen worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 4 en 5, Gerechtelijk Wetboek). Indien de uitbetalingsactor meer wenst in te houden dan 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger, dan moet dit steeds worden gemotiveerd. Bij deze motivatie houdt de uitbetalingsactor steeds rekening met enerzijds het verlagen van de schuldenlast en anderzijds het doel om de last voor de burger zo laag mogelijk te houden. Zo mogen vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid volledig worden aangewend om de ten onrechte uitgekeerde toelagen terug te vorderen (artikel 1410, §4, lid 9, Gerechtelijk Wetboek). Ook op vraag van de ontvanger mag er meer dan 10 % worden ingehouden. Wanneer de uitbetalingsactor overgaat tot inhoudingen, moet dit steeds duidelijk aan de ontvanger worden gecommuniceerd, vooral wanneer er enerzijds op vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen en anderzijds op toekomstige toelagen wordt ingehouden. Achterstallen mogen aan 100 % worden ingehouden.

Deze inhoudingen worden geschorst of beperkt wanneer de ontvanger kan aantonen dat zijn inkomen lager ligt of lager komt te liggen dan het bestaansminimum en dat dit het gevolg is van de inhoudingen op de toelagen waarop hij recht heeft. Om dit te controleren mogen de uitbetalingsactoren een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de ontvanger voeren. Deze inhoudingen worden stopgezet wanneer er bij de arbeidsrechtbank een zaak aanhangig wordt gemaakt. Een klacht bij de Geschillencommissie schort de inhoudingen niet op.

3.6. Afbetalingsplan: maximaal 5 jaar

Indien inhoudingen op toekomstige toelagen in het kader van het gezinsbeleid niet mogelijk zijn, kan de ontvanger via een afbetalingsplan terugbetalen. Dit plan moet steeds in overleg met de ontvanger worden opgemaakt. De hoogte van het bedrag moet zo worden bepaald dat de afbetaling van de schuld maar maximaal vijf jaar in beslag neemt. Een afbetalingsplan dat langer dan vijf jaar duurt, is mogelijk, mits de nodige motivatie waarom het plan langer dan vijf jaar in beslag neemt.”

Recent, namelijk bij het ministerieel besluit d.d. 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019⁵ tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat

betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw, werd een nieuwe invulling gegeven aan het begrip 'goede trouw'.

Daartoe werd een artikel 3/1 toegevoegd in het MB waarin het volgende bepaald is:

"§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrenkt aan de begunstigde.

In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.

§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister."

Verder kan daarbij verwezen worden naar volgende administratieve onderrichtingen in Mededeling A/40 van 8 december 2022 betreffende behartenswaardigheid van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

"1. Context

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip "goeder trouw" voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden. De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw "wist of kon redelijkerwijze weten" en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. infra 5. Regelgeving).

2. Voorwaarden en criteria

2.1. Algemeen

(...)

In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.

Het verzoek tot afstand van terugvordering dient te gebeuren door de ontvanger(s) van de toelagen.

(...)

2.2. Voorwaarden

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

- 1. **de goede trouw:** de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden. (De oorspronkelijke definitie van 'de goede trouw' is het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehold wordt door de mededelingsplicht.)*
- 2. **de financiële voorwaarde:** het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.*

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.*
- Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.*

Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.

Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijsstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.

De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.

Wat betreft de beoordeling van de voorwaarde van de goede trouw ingeval er twee ontvangers zijn, moeten zij beiden voldoen aan de voorwaarde van de goede trouw op basis van hun gezinssituatie.

- *Indien de twee ontvangers samenwonen en/of ze doen beiden een aanvraag, dan dienen ze allebei te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen en slechts één van hen doet een aanvraag, dan dient de ontvanger/aanvrager te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*

Wat betreft de beoordeling van de financiële voorwaarde ingeval er twee ontvangers zijn, dan moeten ze beiden voldoen aan deze voorwaarde o.b.v. hun gezinssituatie.

- *Indien de twee ontvangers samenwonen wordt er rekening gehouden met hun gezamenlijke bestaansmiddelen.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen wordt er rekening gehouden met de bestaansmiddelen van hun feitelijk gezin en die van de eventuele echtgenoot of wettelijke samenwonende (ongeacht of zij samenwonen – cfr. artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigen).*
- *De beoordeling gebeurt elk voor hun aandeel (1/2 van de schuldvordering). Zoals hierboven reeds gesteld, dient wel voorbehoud gemaakt te worden t.o.v. de andere ontvanger dat de gehele som kan ingevorderd worden lastens deze.”*

(...)

3. Behartenswaardigheidsplatform

Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).

Het Behartenswaardigheidplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de eindkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.

Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n).”

6.2. Toepassing op het voorliggende verzoek

De Geschillencommissie wijst erop dat de verzoekster een aanvraag om af te zien van terugvordering kan indienen bij verwerende partij indien zij meent aan de voorwaarden voor een kwijtschelding te voldoen. Het behoort niet tot de bevoegdheid van de Geschillencommissie om dit onderzoek te voeren. Daarnaast heeft verzoekster ook de mogelijkheid om een afbetalingsplan af te spreken met verwerende partij.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk

- en **gegrond** is wat betreft het kind, in die zin dat het kind een diploma secundair onderwijs in België behaalde en nadien niet-hoger onderwijs volgde in de Verenigde Staten, waardoor de algemene vrijstelling van art. 47, § 1, 1° BVR Rechtgevend kind kan toegepast worden voor maximaal één schooljaar;

-doch **ongegrond** is, wat betreft het kind, in die zin dat het Groeipakket ten onrechte werd toegekend door verwerende partij over de periode vanaf september 2022 tot juli 2023 tijdens zijn verblijf in de Verenigde Staten van Amerika. Het kind behaalde nog geen diploma secundair onderwijs in België en volgde nadien niet-hoger onderwijs in de Verenigde Staten, waardoor de algemene vrijstelling van art. 47, § 1, 1° BVR Rechtgevend kind niet kan toegepast worden.

De Geschillencommissie wijst erop dat de verzoekster een aanvraag om af te zien van terugvordering kan indienen bij verwerende partij indien zij meent aan de voorwaarden voor een kwijtschelding te voldoen. Het behoort niet tot de bevoegdheid van de Geschillencommissie om dit onderzoek te voeren. Daarnaast heeft verzoekster ook de mogelijkheid om een afbetalingsplan af te spreken met verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel op **8 maart 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Ann Himschoot (Infino), leden;

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens